

ФІЛОСОФСЬКА ОНТОЛОГІЯ

УДК 1:316.77:004.738.5

DOI <https://doi.org/10.24195/spj1561-1264.2026.1.2>

Рак Ольга Юріївна

кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,

доцент кафедри філософії

Національного університету «Львівська політехніка»

вул. С. Бандери, 12, Львів, Україна

orcid.org/0009-0002-1272-1262ФІЛОСОФІЯ НЕВЕРБАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ВІРТУАЛЬНОМУ ПРОСТОРИ:
КОМУНІКАТИВНА СПРАВЖНІСТЬ

Вступ. Сучасна соціокультурна ситуація характеризується безпрецедентним масштабом перенесення людської життєдіяльності у віртуальну площину. Цифрова трансформація охопила не лише прагматичні аспекти обміну інформацією, а й глибинні рівні міжособистісного буття. Віртуальний простір пропонує принципово іншу онтологію присутності – «десоматизовану» комунікацію, де кожен жест (від емодзі до швидкості відповіді) є результатом вибору, а отже, потенційним елементом перформансу або маніпуляції.

Актуальністю дослідження є проблема невербальної комунікації в умовах віртуальної (цифрової) реальності, аналізується трансформація невербальності в умовах цифрової реальності, а також концептуалізується філософський дискурс невербальної взаємодії в умовах цифрової трансформації сучасного соціокультурного простору. Основна увага зосереджена на проблемі «комунікативної справжності» – категорії, що визначає межу між автентичним самовиявленням особистості та технологічно опосередкованою симуляцією емоцій.

Метою статті є питання комунікативної справжності невербального спілкування в умовах тотальної медіатизації та домінування віртуального простору. **Об'єктом дослідження** є віртуальна комунікація як специфічна форма буття сучасної людини, що характеризується десоматизацією (винесенням фізичного тіла за межі контакту) та опосередкованістю цифровими інтерфейсами. **Предметом дослідження** є філософський зміст невербальних кодів (цифрових жестів, емодзі, темпоральних пауз, аватарів) та їхня здатність транслювати онтологічну глибину й екзистенційну щирість особистості у віртуальному діалозі.

Результати дослідження. Доведено, що у віртуальному середовищі категорія справжності трансформується з онтологічної (притаманної природі тіла) в етичну (таку, що є результатом свідомого вибору). Якщо в реальному світі щирість гарантується мимовільними тілесними реакціями, то у віртуальності вона стає «актом доброї волі» суб'єкта, який свідомо відмовляється від маніпулятивних можливостей інтерфейсу. Комунікативна справжність у віртуальному просторі не є втраченою, але вона змінила свій модус. Вона більше не є автоматичним наслідком нашої тілесної присутності, а вимагає від суб'єктів нових компетенцій – цифрової емпатії та інтелектуальної чесності. Справжність тепер полягає не у відсутності посередника (техніки), а в здатності зберегти людський вимір через свідому відмову від тотальної симуляції.

Ключові слова: невербальна комунікація, філософія комунікації, віртуальний простір, комунікативна справжність, цифрова тілесність, семіотика емодзі, мережева ідентичність.

Вступ. У сучасному світі, де віртуальна реальність та онлайн-спілкування залишаються невід'ємною частиною буденного життя, питання комунікативної справжності набуває

особливої наукової актуальності. Невербальна комунікація, яка традиційно виконує ключову роль у міжособистісній взаємодії та у віртуальному просторі підлягає значним трансформаціям, суспільство сьогодні переживає етап тотальної медіатизації. Віртуальний простір викликає філософське напруження щодо цієї «справжності», коли ми не бачимо і не чуємо співрозмовника, тобто його фізичної присутності. Епоха «цифрового повороту» – це комунікація, яка перестала бути лише обміном інформацією і перетворилася на складний процес конструювання віртуальної присутності. Проблема полягає в тому, що класична філософія розглядає невербаліку (жести, міміку, погляд, дотик) як безпосередній вияв тілесності та «щирості» суб'єкта. Проте у віртуальному просторі тіло виноситься «за дужки» або замінюється симулякрами (аватарами, емодзі, стікерами).

Це створює фундаментальний розрив між реальним «Я» та його цифровою репрезентацією, що ставить під сумнів саму можливість комунікативної справжності.

Звернемо увагу на дослідження феномену комунікативної корисності невербальної комунікації. Комунікація – це гуманітарний напрям, який чітко торкається філософії у передачі інформації як фізично та мовленнєво, адже справжня комунікація відбувається в кількох вимірах. Сучасна культура дедалі більше занурюється у простір віртуальної комунікації, де межі між тілесним і цифровим стираються. Людина постає не лише як комунікативна істота, але і як цифровий симулякр, чії жести, міміка й емоції передаються через певні коди, емодзі або аватари.

У цьому контексті постає необхідність переосмислення філософії невербального спілкування, яка традиційно базувалася на тілесній присутності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сьогодні комунікація отримала новий вигляд, а відповідно комунікативну справжність у віртуальному просторі. Комунікативним проблемам особливу увагу приділяли такі філософи-вчені, як: Ю. Габермас, К.-О. Апель, М. Мерло-Понті, М. Рідель та ще відомі вчені. Питанням психології комунікації у віртуальному просторі (С. П. Архипова, Ю. Д. Бабаєва, О. Є. Войскунський, Ю. А. Данько, О.В. Камінська тощо).

Фундамент для розуміння того, як тіло функціонує в просторі, закладений у класичних працях М. Мерло-Понті, зокрема у його «Феноменології сприйняття» [8]. Його концепція «тіла-суб'єкта» сьогодні переосмислюється дослідниками цифрового середовища, такими як Г. Дрейфус. У своїй праці «On the Internet» Дрейфус критично аналізує відсутність фізичного втілення (embodiment) у мережі, стверджуючи, що без ризику та фізичної присутності комунікація втрачає свою екзистенційну глибину та «справжність» [11].

Постмодерністський погляд на проблему репрезентується крізь призму теорії симулякрів Ж. Бодріяра [1]. У цифрову епоху невербальні знаки (емодзі, аватари) часто стають «симулякрами третього порядку», які не мають реального референта в емоційному стані людини. Сучасна дослідниця Ш. Теркл у книзі «Alone Together» розвиває цю думку, вказуючи на парадокс: ми маємо більше засобів зв'язку, але менше справжнього співпереживання, оскільки цифрова невербаліка дозволяє «редагувати» власну щирість [15].

Проблема комунікативної справжності як зустрічі «Я» та «Іншого» коріниться у діалогічній філософії М. Бубера [2]. У контексті віртуальності ці ідеї продовжує Л. Флоріді (теорія інфосфери), який впроваджує поняття «onlife» – нерозривності цифрового та реального буття, де етика невербального жесту стає питанням інформаційної онтології [14].

У фізичному світі невербальні реакції часто є підсвідомими та важкоконтрольованими (почервоніння обличчя, тремтіння голосу). У цифровому середовищі невербаліка стає об'єктом маніпуляції. Ми обираємо, який смайл поставити або яку реакцію надіслати, перетворюючи спонтанність на «режисуру вражень». Чи можна вважати таку комунікацію «справжньою»?

Проблема полягає у визначенні того, чи є віртуальна невербаліка новим етапом еволюції людського спілкування, який розширює наші можливості, чи вона є формою деградації комунікації, де «справжність» приноситься в жертву зручності та технічній досконалості. Філософське питання справжності тут стоїть особливо гостро. У живому спілкуванні міміка – це часто мимовільна реакція (мікроруки м'язів обличчя, які ми не контролюємо). Це і є гарантом справжності. Наприклад, у месенджерах ми замінюємо живий мікрорух статичним символом

(емодзі, стікером), відповідно – відбувається семантичне спрощення. Справжність замінюється так би мовити «зручною ілюзією» зрозумілості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Комунікативна справжність у цифровій взаємодії ми можемо зустріти у працях М. Гайдегера, який бачив автентичність як спосіб буття «у-світі», в якому суб'єкт визнає власну кінцівку і свободу [13]. Однак у цифровій культурі справжність набуває медіального характеру. Як стверджує науковець Тюркл [15], користувачі соціальних медіа вибудовують ідентичність через візуальні й текстові коди. Ця «цифрова тілесність» не є фальшивою, але вона – інша форма автентичності, у якій правдивість вимірюється не безпосередністю, а здатністю викликати емпатію і взаєморозуміння.

Віртуальний простір утверджує нову парадигму комунікації, де тілесність не зникає, а перетворюється у знакову структуру. Тут «жести» й «погляд» трансформуються у реакції («лайки», «репости», реакції емодзі), а пауза в розмові – у затримку повідомлення. Саме ця семіотична тілесність стає платформою для нових способів автентичності у цифрових спільнотах.

Протест, віртуальний простір з його анонімністю, обмеженістю каналів передачі інформації та відсутністю фізичної присутності, створює унікальні виклики для справності невербальної комунікації. У таких умовах розпізнавання патернів немовної поведінки людини стає складним, хоча є предметом дослідження в когнітивній науці [2]. Віртуальна діяльність особистості та психологічні особливості використання Інтернет-технологій є предметом монографічних досліджень [3; 4].

Комунікативна справжність у віртуальному просторі полягає насамперед у розуміння поняття «комунікативність» в контексті віртуального спілкування що означає, наскільки точно та адекватно невербальні сигнали передають емоції та наміри комунікантів, і наскільки вони сприймаються реципієнтом як правдиві та щирі. Дослідження показують, що в порівнянні з особистою взаємодією, віртуальне спілкування (наприклад, через відео, телефон або електронну пошту) може впливати на сприйняття емоцій [5; 6].

Традиційна філософія комунікації розглядає невербальні сигнали (міміка, жести, інтонація) як фундаментальну умову для досягнення справності та інтерсуб'єктивного взаєморозуміння. Фундаментом невербальної комунікації у традиційному розумінні є тілесність. Згідно з феноменологічною концепцією М. Мерло-Понті, тіло не є інструментом свідомості, а є самим способом нашого «буття-у-світі». Автор стверджує, що «свідомість є буттям стосовно речей через посередництво тіла» [8, с. 145]. У віртуальному просторі відбувається процес декорпорації – суб'єкт віддаляється від свого біологічного тіла, замінюючи його цифровою репрезентацією. Ключовим викликом для комунікативної справності у віртуальному просторі є те, що Мерло-Понті називав «первинністю сприйняття». Згідно з філософом, будь-яке знання про світ і будь-яка комунікація базуються на дорефлексивному досвіді нашого тіла. Він стверджує: «Тіло – це наш загальний засіб мати світ» [8, с. 192], а це означає, що невербальні сигнали (погляд, жест, нахил голови) – це не додатки до мови, а сам спосіб, у який ми «проживаємо» присутність іншої людини.

У контексті віртуальної комунікації виникають три фундаментальні проблеми, що впливають із вчення Мерло-Понті і ми це покажемо у вигляді схеми (рис. 1).

Аналізуючи дану схему, ми розуміємо, що у понятті втрата «Проприоцептивної єдності» Мерло-Понті вказує на те, що сприйняття іншого завжди є синестетичним: адже ми бачимо гнів не лише в очах, а й у напруженні плечей, ритмі дихання, тембрі голосу. Це створює відчуття втоми та когнітивного дисонансу, оскільки мозок намагається «добудувати» відсутню тілесність Іншого. Щодо проблеми «Власного тіла» (*Le Corps Propre*) vs «Тіла-об'єкта» авторка розрізняє тіло як суб'єкт (власне тіло) і тіло як об'єкт.

Комунікативна справжність народжується у взаємодії двох «власних тіл». Проте віртуальне середовище перетворює нас на об'єкти спостереження. Це «самоспостереження» змушує нас свідомо контролювати невербаліку, що суперечить природі *Le Corps Propre*, яке має діяти спонтанно. «Застосування феноменологічного підходу М. Мерло-Понті дозволяє побачити, що криза справності у віртуальному просторі – це не лише технічна проблема поганої якості зв'язку,

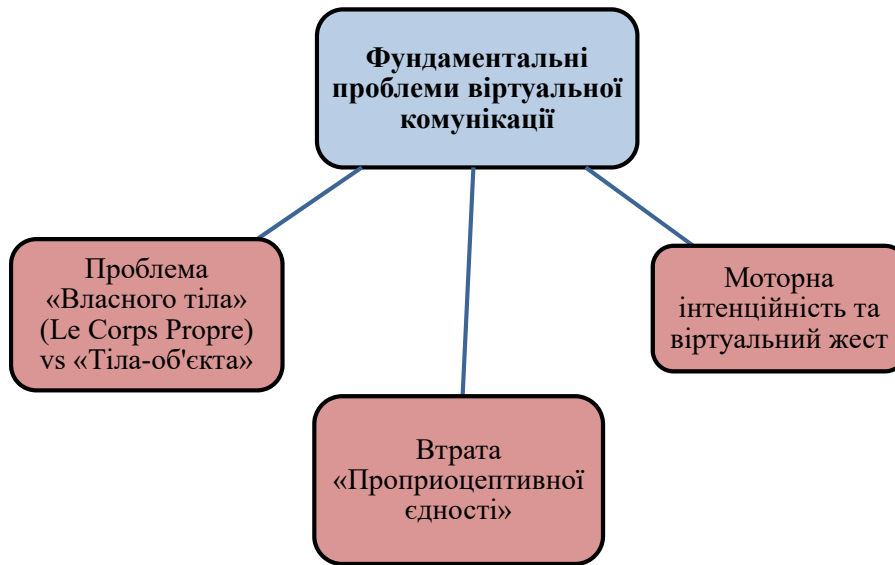

Рис. 1. Фундаментальні проблеми віртуальної комунікації (за вченням Мерло-Понті)

а фундаментальна онтологічна травма. Оскільки людина є «тілом-суб'єктом», винесення тіла за межі комунікативного акту перетворює діалог на обмін денотованими знаками, позбавляючи його екзистенційної глибини».

Таким чином, віртуальність провокує театралізацію поведінки, де замість справжнього вираження емоцій відбувається їхня «демонстрація».

Проблема «комунікативної справжності» тут постає як розрив між *Leib* (живим, відчуваючим тілом) та *Körper* (тілом як об'єктом/оболонкою). Віртуальний аватар або профіль у соцмережі стає «тілом-об'єктом», яке позбавлене мимовільних реакцій (тремтіння рук, розширення зіниць), що в реальному світі виступають гарантами щирості. У класичній теорії комунікації невербальні сигнали вважаються більш «правдивими», ніж вербальні, оскільки вони менше піддаються свідомому контролю. Науковець Ж. Бодріяр характеризує такий стан як панування симулякрів: цифровий жест не відсилає до реальної емоції, а лише імітує її [1, с. 22]. Таким чином, «справжність» замінюється «ефективністю самопрезентації».

У віртуальному просторі «обличчя» часто замінюється інтерфейсом. Це призводить до ерозії емпатії (пояснення цьому є технічне опосередкування послаблює афективний зв'язок між комунікантами та дегуманізації (це означає, коли інший сприймається не як цілісна особистість, а як набір знаків (текст + зображення). Комунікативна справжність у цьому контексті вимагає зусилля для «прориву» крізь екран до реального суб'єкта, що стоїть за пікселями.

Сучасний дослідник Б. Чул Хан зауважує, що цифрова комунікація позбавлена «спротиву» реальності. У книзі «Врятувати прекрасне» він пише, що цифрова епоха витісняє «іншість» на користь «однаковості» [10, с. 34]. Справжність у віртуальності перестає бути властивістю тіла і стає актом волі.

Отже, філософська переоцінка невербаліки призводить до висновку: справжність у мережі можлива не через «точність копіювання» реальних жестів, а через прозорість намірів та збереження етичної дистанції, яка не дозволяє перетворити Іншого на інструмент.

У реальному світі невербаліка (міміка, жести) є спонтанною. У віртуальному просторі відбувається «елімінація тіла». З філософської точки зору: Тіло у віртуальності стає «перформативним». Ми не маємо тіло в мережі, ми його будуємо (презентуємо).

Справжність (автентичність) зазвичай пов'язують із неконтрольованістю. Невербаліка офлайн важко піддається фальсифікації (зіниці, пітливість, мікроміміка). У віртуальному просторі все, що ми надсилаємо, проходить через фільтр свідомого вибору. Адже, парадокс фільтра: Чи може бути справжньою емоція, яку ми обирали за 30 секунд певну міміку? Звичайно, не

зовсім так. Якщо говорити про кризу довіри, то віртуальність породжує «інфляцію знаку». Коли ми ставимо «♥», це може означати як глибоку любов, так і формальну ввічливість (рис. 2).

Невербальна комунікація у віртуальності переходить від біологічного до суто символічного рівня. Справжність у цифрову епоху – це не відсутність фільтрів, а етична інтенція бути почутим і зрозумілим. Звідси випливає пояснення вищеподаного, що технології не вбивають щирість, а навпаки – вимагають від людини нових когнітивних навичок для «зчитування» іншого.

Рис. 2. Проблема комунікативної справжності

Незважаючи на значні виклики, технологічний прогрес відкриває нові можливості для забезпечення більшої справжності невербальної комунікації:

Центральною проблемою статті є верифікація справжності. В офлайн-середовищі невербаліка вважається «детектором брехні», оскільки вона є мимовільною (зіниці, мікроміміка). Віртуальний простір повністю контрольований. Це породжує парадокс цифрової широти: ми можемо бути гранично відвертими в словах, але наші невербальні знаки (аватари, емодзі) завжди є сконструйованими.

Спираючись на концепцію «онлайн» Л. Флоріді, можна стверджувати, що справжність у мережі – це не відсутність масок, а відповідність між цифровим перформансом та екзистенційною інтенцією. Справжність стає не даністю, а результатом зусилля суб'єкта бути зрозумілим [14].

Згідно з М. Бубером, справжній діалог («Я – Ти») вимагає визнання безумовної цінності іншого. У віртуальності інший часто сприймається як «Воно» – набір даних на екрані. Невербальні засоби (відеозв'язок, аудіоповідомлення) мають на меті подолати цю «об'єктивацію» [2].

Дослідження показує, що користувачі опрацьовують нові механізми перевірки справжності, які ми називаємо «цифровою емпатією»: синхронність, стилістична цілісність, самопрезентація через вразливість (рис. 3).

Якщо розглядати вищеподану схему, то можна пояснити таким чином: синхронність – це здатність відчувати ритм співрозмовника через швидкість набору тексту; стилістична цілісність – це коли невербальні знаки (вибір стікерів) збігаються з вербальним змістом повідомлення; самопрезентація через вразливість – це коли користувачі, які свідомо відмовляються від ідеальних фільтрів або аватарок на користь «сирих» фото, маркують свою комунікацію як «справжню».

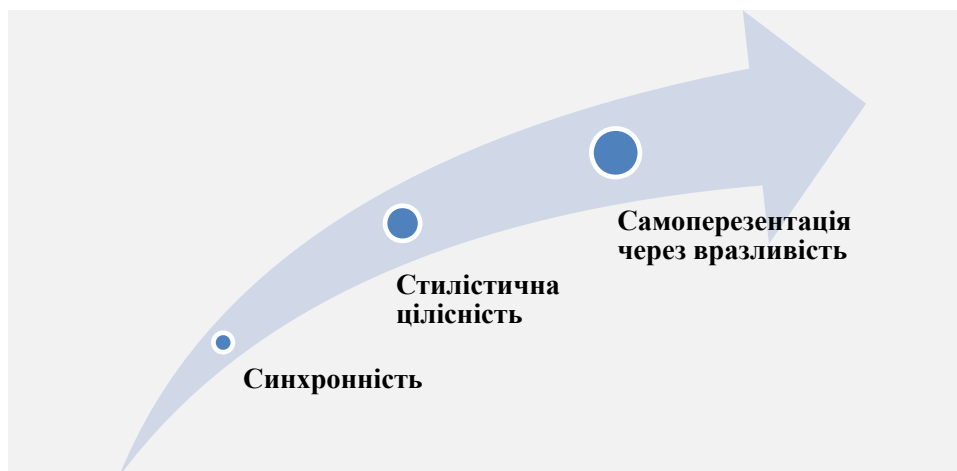

Рис. 3. Нові механізми перевірки справжності

Висновки. Комунікативна справжність невербальної комунікації у віртуальному просторі, яка набуває нових форм візуально-знакової репрезентації та є динамічним та швидкозмінним феноменом. Дослідження у цій сфері мають вирішальне значення для розробки більш ефективних, емоційно насичених та справжніх інструментів віртуальної комунікації, які дозволять людям будувати глибші зв'язки, незважаючи на фізичну відстань.

В процесі дослідження було встановлено, що філософія невербальної комунікації у віртуальному просторі – це філософія розумово-свідомого вибору. Невербаліка перестала бути природною реакцією тіла і стала культурним кодом, який потребує постійної інтерпретації. Якщо ж говорити про комунікативну справжність, то у цифрову епоху не є тотожною спонтанності; це етична категорія, що базується на відповідальності суб'єкта за власні цифрові знаки. Незважаючи на десоматизацію, людина прагне відновити «цілісність присутності» через нові семіотичні інструменти.

Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні впливу штучного інтелекту на імітацію невербальної щирості, що ставить під загрозу саму сутність людського діалогу.

Філософське осмислення віртуальної невербальності відкриває перспективи для дослідження цифрової етики, естетики присутності та автентичності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бех І. Д. Особистісно орієнтоване виховання: теоретико-технологічні засади. К.: Либідь, 2012.
2. Бодріяр Ж. Симулякри і симуляція / пер. з фр. К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. 230 с.
3. Бубер М. Я і Ти / пер. з нім. К.: Дух і Літера, 2012. 272 с.
4. Гуцуляк В. Комунікативна філософія: теорія й практика діалогу. Львів: Видавництво ЛНУ, 2020.
5. Кивлюк О.П. Інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 17. Теорія та практика навчання та виховання*. Вип. 14: збірник наукових праць. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2010. С. 146–151.
6. Кисельова О. М. Невербальна комунікація в сучасному соціокультурному просторі. Одеса: Астропринт, 2019.
7. Лісовий В. А. Філософія інформаційного середовища: трансформація суб'єкт-об'єктних відносин. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія*. 2018. Вип. 2 (2). С. 19–23.
8. Мерло-Понті М. Феноменологія сприйняття / пер. з фр. К.: Юніверс, 2001. 552 с.
9. Турченко Т. О. Емодзі як засіб невербальної комунікації в епоху цифрової культури. *Гілея: науковий вісник*. 2021. Вип. 161 (10). С. 126–130.

10. Castells M. The Information Age: Economy, Society and Culture. 2nd ed. Oxford : Wiley-Blackwell, 2010. Vol. 1–3.
11. Dreyfus H. L. On the Internet. 2nd ed. London ; New York : Routledge, 2008. 180 p.
12. Habermas J. The Theory of Communicative Action. Vol. 1: Reason and the Rationalization of Society / transl. by T. McCarthy. Boston : Beacon Press, 1984. 465 p.
13. Heidegger M. Sein und Zeit. Tübingen : Max Niemeyer Verlag, 1927. 438 S.
14. Floridi L. The Fourth Revolution: How the Infosphere is Reshaping Human Reality. Oxford : Oxford University Press, 2014. 272 p.
15. Turkle S. Alone Together: Why We Expect More from Technology and Less from Each Other. New York : Basic Books, 2011. 384 p.

REFERENCES

1. Bekh, I. D. (2012). Osobystisno orientovane vykhovannia: teoretyko-tekhnologichni zasady [Person-oriented education: theoretical and technological foundations]. Lybid. [in Ukrainian].
2. Baudrillard, J. (2004). Symuliakry i symuliatsiia [Simulacra and simulation] (Trans. from French). Osnovy. (Original work published 1981). [in Ukrainian].
3. Buber, M. (2012). *Ya i Ty* [I and Thou] (Trans. from German). Dukh i Litera. (Original work published 1923). [in Ukrainian].
4. Hutsuliak, V. (2020). Komunikatyvna filosofii: teoriia i praktyka dialohu [Communicative philosophy: theory and practice of dialogue]. Lviv University Press. [in Ukrainian].
5. Kyvliuk, O. P. (2010). Informatsiino-komunikatsiini tekhnologii v osvithnomu protsesi [Information and communication technologies in the educational process]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M.P. Drahomanova. Serii 17. Teoriia ta praktyka navchannia ta vykhovannia*, (14), P. 146–151. [in Ukrainian].
6. Kyselova, O. M. (2019). *Neverbalna komunikatsiia v suchasnomu sotsiokulturnomu prostori* [Non-verbal communication in the modern socio-cultural space]. Astroprint. [in Ukrainian].
7. Lisovyi, V. A. (2018). Filosofii informatsiinoho seredovyscha: transformatsiia subiekt-obiektnykh vidnosyn [Philosophy of information environment: transformation of subject-object relations]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Filosofii*, (2), P. 19-23. [in Ukrainian].
8. Merleau-Ponty, M. (2001). Fenomenolohiia spryiniattia [Phenomenology of perception] (Trans. from French). Universe. (Original work published 1945). [in Ukrainian].
9. Turchenko, T. O. (2021). Emodzi yak zasib neverbalnoi komunikatsii v epokhu tsyfrovoi kultury [Emoji as a means of non-verbal communication in the era of digital culture]. *Hileya: naukovyi visnyk* [Hileya: Scientific Bulletin], (161 (10)), P. 126-130. [in Ukrainian].
10. Castells, M. (2010). The Information Age: Economy, Society and Culture (2nd ed., Vols. 1–3). Wiley-Blackwell.
11. Dreyfus, H. L. (2008). On the Internet (2nd ed.). Routledge.
12. Habermas, J. (1984). The Theory of Communicative Action: Vol. 1. Reason and the Rationalization of Society (Trans. from German). Beacon Press.
13. Heidegger, M. (1927). Sein und Zeit [Being and Time]. Max Niemeyer Verlag.
14. Floridi, L. (2014). The Fourth Revolution: How the Infosphere is Reshaping Human Reality. Oxford University Press.
15. Turkle, S. (2011). Alone Together: Why We Expect More from Technology and Less from Each Other. Basic Books.

Rak Olha Yuriyvna

Candidate of Social Communications, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Philosophy
Lviv Polytechnic National University
12, S. Bandery Str., Lviv, Ukraine
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-1272-1262>

PHILOSOPHY OF NONVERBAL COMMUNICATION IN VIRTUAL SPACE: COMMUNICATIVE REALITY

Introduction. *The modern socio-cultural situation is characterized by an unprecedented scale of transferring human life activities to the virtual plane. Digital transformation has encompassed not only pragmatic aspects of information exchange, but also deep levels of interpersonal existence. Virtual space offers a fundamentally different ontology of presence – “de-somatized” communication, where every gesture (from emoji to response speed) is the result of choice, and therefore, a potential element of performance or manipulation.*

The relevance of the research is the problem of nonverbal communication in the conditions of virtual (digital) reality, the transformation of nonverbality in the conditions of digital reality is analyzed, and the philosophical discourse of nonverbal interaction in the conditions of digital transformation of the modern socio-cultural space is conceptualized. The main attention is focused on the problem of «communicative authenticity» – a category that defines the boundary between authentic self-expression of the personality and technologically mediated simulation of emotions.

The purpose of the article is the issue of communicative authenticity of non-verbal communication in the conditions of total mediatization and dominance of virtual space. **The object of research** is virtual communication as a specific form of being of a modern person, characterized by desomatization (removing the physical body beyond the limits of contact) and mediation by digital interfaces. **The subject of research** is the philosophical content of non-verbal codes (digital gestures, emojis, temporal pauses, avatars) and their ability to transmit the ontological depth and existential sincerity of the individual in a virtual dialogue.

Research results. *It is proven that in the virtual environment the category of authenticity is transformed from ontological (inherent in the nature of the body) to ethical (the one that is the result of conscious choice). If in the real world sincerity is guaranteed by involuntary bodily reactions, then in virtuality it becomes an “act of good will” of the subject, who consciously refuses the manipulative capabilities of the interface. Communicative authenticity in the virtual space is not lost, but it has changed its mode. Communicative authenticity in virtual space is not lost, but it has changed its mode. It is no longer an automatic consequence of our bodily presence, but requires new competencies from subjects – digital empathy and intellectual honesty. Authenticity now lies not in the absence of an intermediary (technology), but in the ability to preserve the human dimension through a conscious rejection of total simulation.*

Key words: *nonverbal communication, philosophy of communication, virtual space, communicative authenticity, digital corporeality, emoji semiotics, network identity.*

Дата першого надходження статті до видання: 16.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 12.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.04.2026